

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 92 (5503)

МАЙ
9
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1948 он

Сая 20 мүнган

Гурбан жэлэй саада тээ советскэ арад ба тэрээнэй
Зэбсэгтэ Хүсэнүүд фашистска Германие бута сохижо, Эсэгэ
оронхо хамгаалгын Агууехэ дайниие илалта түгээсөөр дүүргээ.

Советскэ арадай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба
эмхидхэгшэ манай вождь ба полководец Советскэ Союзай
Генералиссимус агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Илагша арадай агууехэ хайндэр

Илагша арадай агууехэ хайндэр... Советскэ Союзай Эсэгэ оронхо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэгтэй хойшо гурбан жэл үнгэрөө. Энэ үе соо бүхы дэлхэйн арадуудай үмэнэ Советскэ Союзай нэрэ хүндэнэ бүри ехээр ургаа. Удасхоорондын эб найрамдал ба аягшан тайбан байдал тухай Советскэ Союзай оролдожо байлагшэ улам али болоо. Советскэ Союз болбо дайн сэрэгые үүсгэхэ гэдэн реакционерүүдэй забдыглануудые уудалан алрүүлнэ, эрхэ сүлөөдэ дуратай бүхы арадуудай тэгшэ эрхэ ба бөөс дээдхэй байлгые аршалан сахинэ. Бүхы дэлхэйн ажалшад халса Советскэ Союз ба тэрээнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд арадуудай эб найрамдал ба хани барисаанай түлөө тэмсэдэг байһан ба тэмсэжэ байһаншэ гэжэ хайн мэдэнэ.

Манай Эхэ ороние алдршуулан агууехэ Илалта бэлээр туйлагдаагүй. Советскэ арад өөрингөө Эсэгэ ороние хамгаалан, Европын хралуудые фашистска дээрмэдэгшэе аршалан абархалаа тон ехэ гарса хойнодо оронон байна. Фашистска хүрэг дээрмэдэгшэ манай гургууд, тосхонууд, өвөдүүд, фабриканууд, колхозууд, совхозуудые, гэр байрануудые хандаргадан, галдан байха юм. Фашистска булигаршаг советскэ террориние сэг зуураа азмдахэдөө 128 миллиард долларай гарса хойнодо ушаруулан байна. Иймэ ехэ гарса хойнодо оролдожо, Советскэ гүрэн хүдэрлэгшэ, тарин дайн сэрэгшэ улам ехэ хүсэтэй боложо гарһан байна.

Советскэ арад, эрхөөн байгуулагша арад дайн сэрэгые толотомо илалтаар дүүргээ, хандаргадан ажалшадэе бергээн бодоохын түлөө, коммунизм байгуулаха хэрэгшэ Ургалжамуудын түлөө хамсыгаа шуужа оронон байна. Советскэ арад баатар зоригтойгоор ажаллан, Эхэ оронийгоо хүсэн шадальне улам бүхижүүлнэ. Мүнөө манай оройн ажалшад дүрбэдэгшэ табанжалэй гурбадхы шиндэхы жэлдэ Ундэр баян ургаса хуряахын түлөө унаһан чаалгайга абалгүйгөөр тэмсэжэ байна.

Манай Бурят-Монголой ажалшад республикыгаа 25 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө өрмэлзэнэ. Дайсаные бута сохио хэрэгтэ өөрингөө тува намарине оруулан манай республикын ажалшад амгалан тайбан сагай ажал хүдэлмэридэ шэн табьяа гаргажа, Эхэ орондоо Унэн сэгэ байһанаа Ушөө дахин харуулаха, республикыгаа 25 жэлэй ойе улам ехэ амжалтануудаар угтахы байна.

Ленин-Сталиной алдарт партиин удардыгай доро, ажалшадтай сөсөн мөргөн вождь, инаг багша нүхэр Сталиной хүтэлбэри доро баатар советскэ-арад дайн байдалдаа илажа гараа, ажалдашые илахань лабтай.

ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажахын таһагта

Полевой хүдэлмэринүүдэй шанарые шалгахы рейд үнгэргэхэ тухай... Обкомой хүдөө ажахын таһагта мэрлэгшэдэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо, тэдэниие орденууд болон медальнуудаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1948 оной апрелин 24-эй шэнэ Указтай дашарамдуулан, хүдөө нутагуудаар социалистическэ мурьсөөнэй долгын улам ехээр дэлгэрбэ. Рейдэ хабалдагшад ойг баярай Ундэр ургасын түлөө мурьсөөн дэлгэрүүлэхэдэн возможностиудта туһалха еһотой.

Советскэ Союзай Генералиссимус И. В. СТАЛИН.

УНДЭР БАЯН УРГАСА ТУЙЛАХЫН ТҮЛӨӨ ҮСЭД ШАНГААР ТЭМСЭХЭ

Түсэбһөө гадуур тарина

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз Холмин аймаг соо түрүүлэн, орооһото культурануудай эртын тарилгые дүүргэһэн байна.

Гитлеровскэ Германие үй бута сохино дараһан Илалтын үзэртэ бэлэг болгон энэ колхоз түсэбһөө гадуур 90 шахуу гектар орооһото культурануудай тарилга хэлэн байха юм. Энэ хүдэлмэрилдэг Хорин МТС-эй трактористууд Илалтын үдэрэй хүндэлдэдэ Ундэр бүтээсэнуудые туйлана.

Транкторна саялшан А. Баланов 13 гектарай орондо, үдэр бүри 20—22 га хүртэ тарина.

Тэрэшлэн поли дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигууд Самбатова, Ринчиндоржиева, Дугаров гэгшэд ойн баярай Ундэр ургасын түлөө хамсыгаа шаманга оролсонхой.

Түүхэтэ Указла бодото харюу

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефонөөр алтаба). Ундэр ургаса хуряанай түлөө колхознигуудта Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо ба тэдэниие орденууд болон медальнуудаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указар омгорхоһон Сэлэнгийн түрүү колхозууд тараа талха албагээр ургуулын түлөө шууд тэмсэжэ байна. Тиньэ колхозууд хабарай полевои хүдэлмэринүүдэе өмхитэйгээр Ундэр, орооһото культурануудай эртын тарилгые агротехническэ эрхим болзориудта дүүргэжэ байха юм.

Залуу плугшад жэшээ харуулна

Ойн баярай Ундэр ургаса хуряахын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ оролсон Мухаршээрэй аймагай «Улаан Туяа» колхозой залуу плугшад уялгаа Унэн хэрэг дээрэ дүүргэхые эрмэлзэн эршэтэйгээр тэмсэжэ байна.

Колхозник Цыдыповай хүтэлбэрилдэг эвеногой гэгшүүд Д. Халзанов, Ц. Дымбрылов, Д. Санжиева гэгшэд даалгабаринуудые үдэр бүри үзүүлэн дүүргэжэ, түрүү ажалай үзгээр жэшээ харуулна. Тэрэшлэн нүхэр Чимитовагай хүтэлбэрилдэг эвеногой залуушуул өөһөнгөө хүдэлмэридэ унэн сэхээр хандана.

Эдэ эвенонуудай гэгшүүд колхозой правленияи зүгһөө шан абалан байха юм.

Ойн баярай ургасын түлөө

Республикыгаа 25 жэлэй ойн баярай ундэр ургаса хуряахын түлөө «Улаан Ороңго» колхозой (Иволга) гэгшүүд унаһан малгайгаа абалгүйгөөр тэмсэжэ байна. Энэ колхоз 2180 гектар тарилга хэрэгтэ үсэбтэй аад, 1418 га тариха, түсэбһөө 65 процент дүүргэбэ.

Тарилгын эхилдэнэе хойшо түрүүлжэ абалан таряанажалай табалдахы бригада (бригадирынь нүхэр Цыбендоржиев) колхозой правления ба партийна организацины дамжуулгын Улаан туг абалан байна.

Нэгээр энэ Указые гүнзэгыгөөр шуудалха хэрэгые ханга-янагай эмхидхэнэ, тэрэнэй условиунуудай нолхознигуудые хайса танилсуулха. Бугдын мэдэхээр, Ундэр, үдэр, жэлэй хидэ орлодо эдэ условиунуудта зарим хубилалтанууд ороһон байнабуу.

Хөөрөөр: ундэр баян ургаса абыхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ эвенонууд, бригаданууд болон колхозууд бүхыдэ улам шэнэ, дээшлүүлэгдэн уялгануудые абаха ябадал эмхидхэхэ. Тэдэ уялганууд хадаа Указ соо хэлэгдэнэн шэнэ условиунуудтай таарха зэрэгтэй. Гурбаар: эвено ба бригада бүхэндэ газарын даалгама үгэхэ болоно. Тиньхэдэ эвено ба бригаданууд мүн тэрэшлэн тэндэ хүдэлхэ нолхознигууд хадаа дажа абалан дээрэ дээрэ ургуулан ургаса дээрлээ биэдэй хэлэн ажалда сэгнэлтэ үгэхэ юм гэжэ мэдээд ябаха ушэртэй.

7000 түхэригэй шанда хүртэбэ

СССР-эй арадай ажахые нэгтгэн бодохо ба хүтгөөхэ Гүрэнэй гурбалахи урьбалажые захыга республика соонвай хаа-хаангай Ундэр дэбжэлтэтэйгээр үргэжэлжэ байна. Энэ талаар илагшааа городой ажалшад шалгаржа гараба. Городскэй партийна организаци болбоо шиттэ-ойлгууламжын хүдэлмэриние ари золой дунда үргэнөөр абуудлаа. Тэрэстэй ашаар, город соо тараагдахаар хараа-лагдан түсэб түрүүшын үзэртэ 104 процент болон байгаа. Майн 5-да 111 процент хүрбэ. Тиньхэнэ советскэ ба финляндска оргавуудай аабхиталые шагналын түлөө республикын правительствэ болбо 7000 түхэригэй шан гурсөөдэй гүйсэдэмдэ үгэбэ.

Хоринхидай амжалта

Тус аймагай ажалшад шэнэ урьбалажые Ундэр дэбжэлтэтэйгээр захыба. Хүдэлмэрилдэг ба албахагшад дунда тараагдахаар хараалагдан түсэб 141 процент, тарилгадай дунда—100 процент дүүргэһэн байна. Тиньхэдэ 161 мянган түхэриг гар дээрэ оруулагдаа. Шэнэ урьбалажы тараалгаар шалгаржа гарһан аабхиталые шагналын түлөө БМАСССР-эй Министруудай Совет болбо Хорин аймагсодэй гүйсэдэмдэ мэдээд 4 мянган түхэриг республиканска шагналай фондһоо Угэхэ гэжэ шиндхэбэри баталба.

Гүрэнэй заводто

Энэ заводой хүдэлмэрилдэг ба албахагшад, инженерүүд ба техникүүд Гүрэнэй гурбалахи урьбалажые патриотическэ дэбжэлтэтэйгээр захыжа абаба. Тус заводой нүхэр Чебаев гэгшэ ехэ аажынтэй пехын коллектив урьбалажы тараалгаар түрүү һуури эзэлбэ. Төвдэ хүдэлмэрилдэг 35 хүдэлмэрилдэг хоёр харында салын хүдэндэ урьбалажы захыба.

Майн 7
Хабарай тарилгын ДНЕВНИК

Эртын тарилгые дүүргээд, мори унагайгаа ехэнхи хубине цэр хахалгада табихан ба мүн тиньхэтэй хамта оройн культурануудые болон овошч тарилгада эршэтэйгээр бэлдэхэе байһан колхозууд республикын аймаг бүхэндэ үсээн бэш бии. Мүнөө зорилгомнай юу байнаб гэхэдэ, эдэ түрүү колхозууднаа үлгэр мээшэ абама, тэдэнтэй ээргэжэхэ шуухала. Тиньхын үгэдэ бүхы колхознигуудай, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилдэгшэдэй дунда ундэр баян ургаса абаланай түлөө Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо болон орденууд ба медальнуудаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумой Указые гүнзэгыгөөр ойгуулха хэрэгтэй.

Тэдэ зарим нутагуудай партийна организацинууд энэ Указые ойлгуулха хэрэгтэ тон буруугаар, мийл өһо дүүргэхын тэдэ хандан байха юм. Энээнэй дашарамда, ВКП(б)-гэй Областной Комитет болбол тус Указые олон түмэндэ ойлгуулха тушаа үнэхээрэе большевистскэ хүдэлмэри абуулахыне партиин айнамуудые уялгалан бэйгаа. Тиньхэдэ мимэ хэмжээнүүдые абаха гэдэн байна гэбэл:

Нэгээр: энэ Указые гүнзэгыгөөр шуудалха хэрэгые ханга-янагай эмхидхэнэ, тэрэнэй условиунуудай нолхознигуудые хайса танилсуулха. Бугдын мэдэхээр, Ундэр, үдэр, жэлэй хидэ орлодо эдэ условиунуудта зарим хубилалтанууд ороһон байнабуу.

Хөөрөөр: ундэр баян ургаса абыхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ эвенонууд, бригаданууд болон колхозууд бүхыдэ улам шэнэ, дээшлүүлэгдэн уялгануудые абаха ябадал эмхидхэхэ. Тэдэ уялганууд хадаа Указ соо хэлэгдэнэн шэнэ условиунуудтай таарха зэрэгтэй. Гурбаар: эвено ба бригада бүхэндэ газарын даалгама үгэхэ болоно. Тиньхэдэ эвено ба бригаданууд мүн тэрэшлэн тэндэ хүдэлхэ нолхознигууд хадаа дажа абалан дээрэ дээрэ ургуулан ургаса дээрлээ биэдэй хэлэн ажалда сэгнэлтэ үгэхэ юм гэжэ мэдээд ябаха ушэртэй.

Н. Цонтаев.

